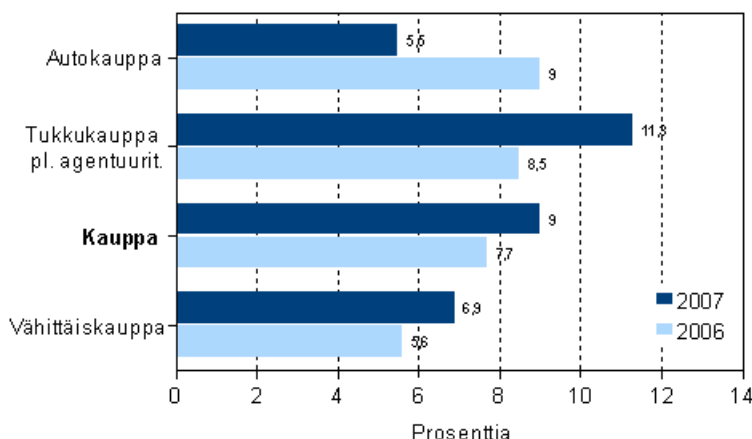

Kaupan tilinpäätöstilasto 2007

Autokaupan liikevaihdon vahva kasvu hidastui 5,5 prosenttiin vuonna 2007

Kaupan yritykset keräsivät liikevaihtoa Tilastokeskuksen mukaan 118,4 miljardia euroa vuonna 2007. Liikevaihto kasvoi edellisestä vuodesta 9,7 miljardia euroa eli 9 prosenttia. Liikevaihdon kasvusta kaksi kolmasosaa tuli tukkukaupasta. Liikevaihtoa tukkukauppa sai 63,7 miljardia ja vähittäiskauppa 31,7 miljardia euroa. Autokaupan viime vuosina vahvasti kasvanut liikevaihto kehittyi maltillisemmin vuonna 2007 ja oli 21,8 miljardia euroa. Kaupan yrityksistä lähes 99 prosenttia kuuluu pk-sektoriin, jonka osuus toimialan liikevaihdosta oli 37 ja henkilöstöstä 56 prosenttia.

Kaupan toimialojen liikevaihdon kasvu 2006 ja 2007

Kaikki lasketut kaupan kannattavuuden tunnusluvut säilyivät edellisvuoden tasolla. Varsinaisen toiminnan kulujen vähentämisen jälkeen jäi kaupalle käyttökate edellisvuoden tapaan 4,1 prosenttia liiketoiminnan tuotoista. Tilikauden tulos 3,8 miljardia euroa oli 3,2 prosenttia tuotoista. Pk-yritysten kannattavuuden tunnusluvut kohenivat hieman vuotta aiemmasta. Käyttökate oli 5,4 prosenttia ja tilikauden tulos 4,3 prosenttia tuotoista.

Autokaupan kannattavuus heikkeni myyntikatetta lukuunottamatta sekä euromääräisesti että prosentuaalisesti. Käyttökate autokauppa sai 579 miljoonaa euroa, mikä oli 2,6 prosenttia liiketoiminnan tuotoista. Tukku- ja agentuurikaupan kannattavuus sen sijaan koheni sekä euromääräisesti että prosentuaalisesti. Myyntikate, jota tukkukauppa sai 11,4 miljardia euroa, koheni 1,1 miljardilla eurolla vuotta aiemmasta ja oli 17,8 prosenttia liikevaihdosta. Vähittäiskaupassa kokonaistulosprosentti heikkeni 0,6 prosenttiyksikköä vuotta aiemmasta, muut lasketut kannattavuuden tunnusluvut säilyivät edellisen vuoden tasolla.

Tiedot perustuvat verohallinnon elinkeinoveroaineistoihin. Tietoja on täydennetty Tilastokeskuksen omalla kyselyllä ja virallisilla tilinpäätöstiedoilla.

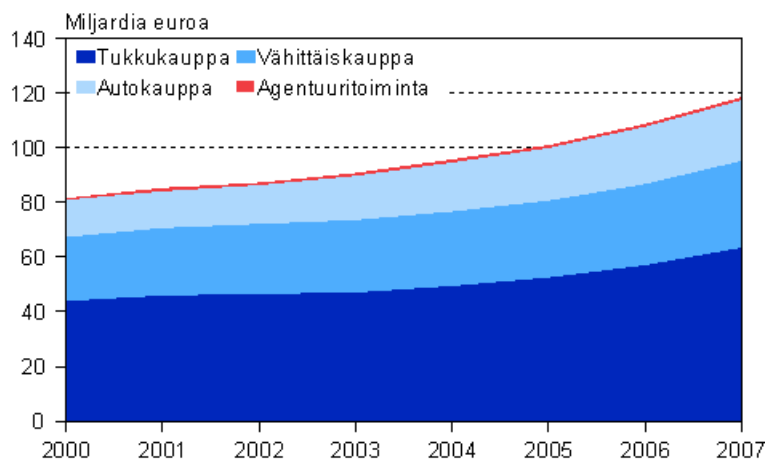
Sisällys

Kauppa.....	3
Pk-yritykset.....	4
Tukkukauppa.....	6
Vähittäiskauppa.....	7
Päivittäistavara-kauppa.....	8
Liitetaulukot	
Kaupan tuloksen muodostuminen toimialoittain 2007, pl agentuuritoiminta.....	9
Kaupan taseet toimialoittain 2007, pl agentuuritoiminta.....	9
Kaupan tunnuslukuja toimialoittain 2007, pl agentuuritoiminta.....	10
Kaupan tilinpäätöstilaston laatuseloste.....	11

Kauppa

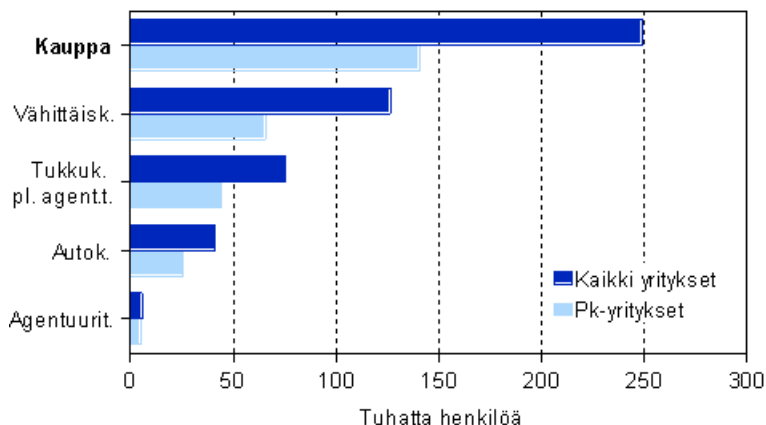
Kaupan 48 000 yritystä keräsivät vuonna 2007 Tilastokeskuksen mukaan liikevaihtoa 118,4 miljardia euroa. Toimialalla työskenteli 7 300 henkilöä enemmän kuin vuotta aiemmin, yhteensä 249 000 henkilöä. Kaupan yrityksistä viidesosa on autokauppoja, lähes neljäsosa tukkukauppoja ja vajaa puolet vähittäiskauppoja. Agentuuritoiminta on kaupan pienin toimiala, sen osuus on 8 prosenttia yritysten lukumäärästä. Kaupan yrityksistä lähes 99 prosenttia kuuluu pk-sektoriin, jonka osuus toimialan liikevaihdosta oli 37 ja henkilöstöstä 56 prosenttia.

Kaupan liikevaihto toimialoittain 2000-2007

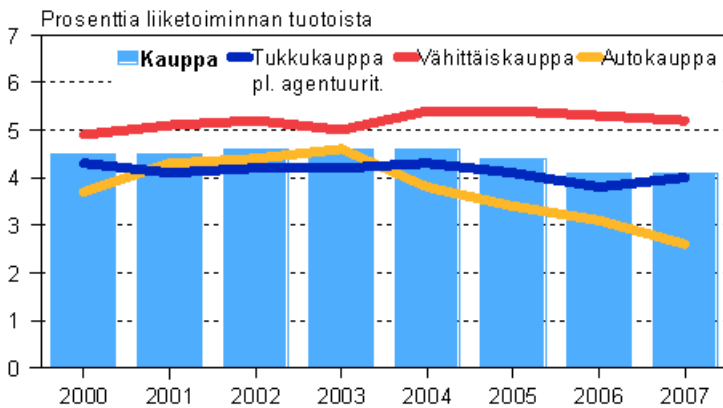
Kaupan liikevaihto kasvoi edellisestä vuodesta 9,7 miljardia euroa eli 9 prosenttia. Kasvusta kaksi kolmasosaa eli 66 prosenttia, tuli tukkukaupasta, viidesosa vähittäiskaupasta ja autokaupan osuus kasvusta oli 12 prosenttia.

Kaupan henkilöstö toimialoittain 2007, pk- ja kaikki yritykset

Kaupan pk-sektorilla työskenteli lähes 2 000 henkilöä enemmän verrattaessa edelliseen vuoteen. Henkilöstön määrä kasvoi eniten vähittäiskaupassa, jossa työvoimaa tuli lisää 5 300 henkilöä. Tukkukauppa työllisti 1 700 henkilöä edellisvuotista enemmän.

Kaupan käyttökate toimialoittain 2000–2007, pl. agentuuritoiminta

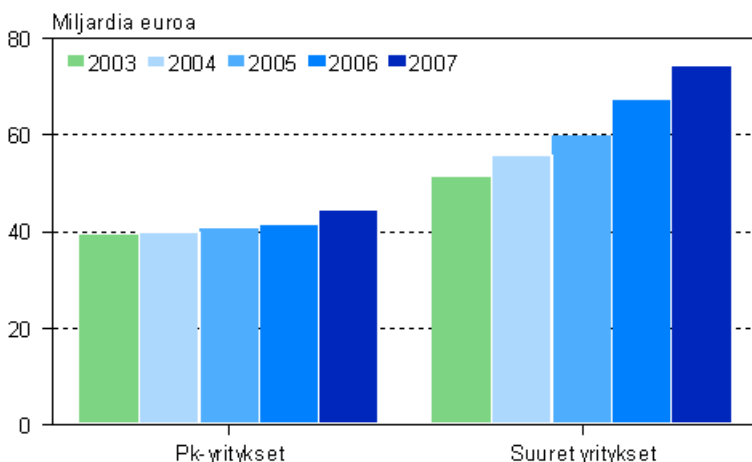
Vaikka euromääräiset katteet kohenivat edelleen kaupassa, pysyivät kannattavuuden tunnusluvut edellisen vuoden tasolla. Myyntikate koheni 1,8 miljardia euroa edellisvuodesta 25,1 miljardiin euroon. Toimintakulujen vähentämisen jälkeen jäi kaupalle 4,9 miljardia euroa muiden kulujen kattamiseen, käyttökateen ollessa edellisvuoden tapaan 4,1 prosenttia liiketoiminnan tuotoista. Edellisvuodesta vähentyneet käyttöomaisuuden myyntivoitot ja fuusiovoitot vetivät alaspäin kokonaistulosta, joka heikkeni 0,2 prosenttiyksikköä. Voittoa kauppa sai 3,8 miljardia euroa eli 3,2 prosenttia tuotoista.

Omavaraisuusaste heikkeni kaupassa 0,8 prosenttiyksikköä ja oli 42,1 prosenttia taseesta. Kokonaisvelkojen suhde liikevaihtoon säilyi kuitenkin edellisvuoden tasolla, 26,6 prosentissa. Tuottoa kokonaispääomalle kauppa sai 8,6 prosenttia taseesta, mitä voidaan pitää tyydyttävänä.

Pk-yritykset

Kaupan pk-sektorin 47 300 yritystä keräsivät liikevaihtoa 44,3 miljardia euroa vuonna 2007, kasvua edellisestä vuodesta oli 6,9 prosenttia. Suurilla yrityksillä kasvu hidastui, mutta oli kuitenkin 10,3 prosenttia liikevaihdon noustessa 74,1 miljardiin euroon

Kaupan pk— ja suurten yritysten liikevaihto 2003-2007

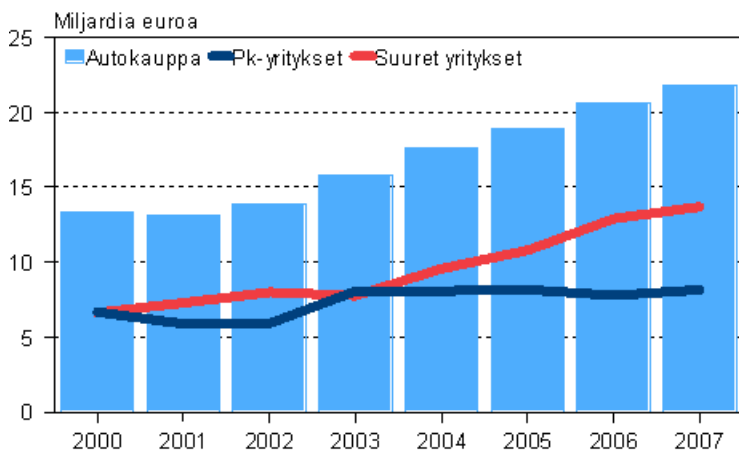
Pk-sektorin kannattavuus koheni hieman. Myyntikatetta kertyi 12,8 miljardia euroa. Voittoa pk-yritykset saivat 1,9 miljardia euroa, mikä oli 4,3 prosenttia liiketoiminnan tuotoista.

Rahoitusasema pk-sektorilla vahvistui. Omavaraisuusaste koheni lähes prosenttiyksiköllä nousten 42,9 prosenttiin taseesta. Kokonaisvelat suhteessa liikevaihtoon vähenivät 0,4 prosenttiyksikköä ollen 24,8 prosenttia. Kokonaispääomalle pk-yritykset saivat tuottoa 11,2 prosenttia suhteutettuna oikaistuun taseeseen.

Autokauppa

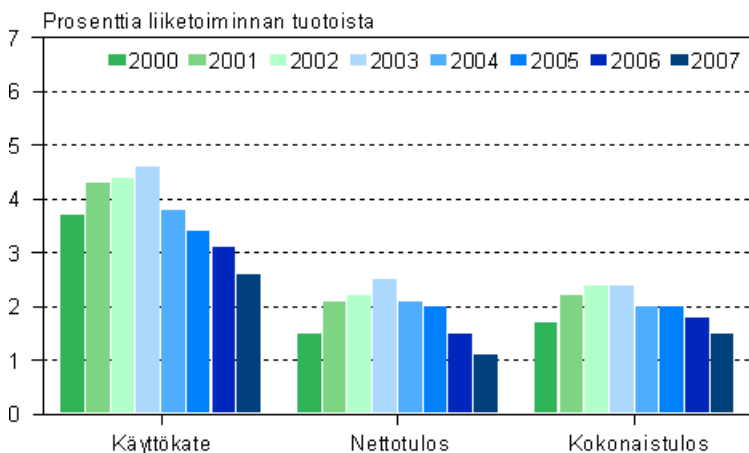
Vahvojen kasvun vuosien jälkeen autokaupan liikevaihdon kasvu hidastui 5,5 prosenttiin. Silti liikevaihto kasvoi 1,1 miljardia euroa edellisestä vuodesta ja sitä kertyi 21,8 miljardia euroa. Autokauppoja toimi 9 800 ja niissä työskenteli 41 200 henkilöä. Jalostusarvoa niille kertyi 2,2 miljardia euroa, mikä oli 52 400 euroa henkilöä kohden laskettuna.

Autokaupan liikevaihto 2000-2007, pk- ja suuret yritykset

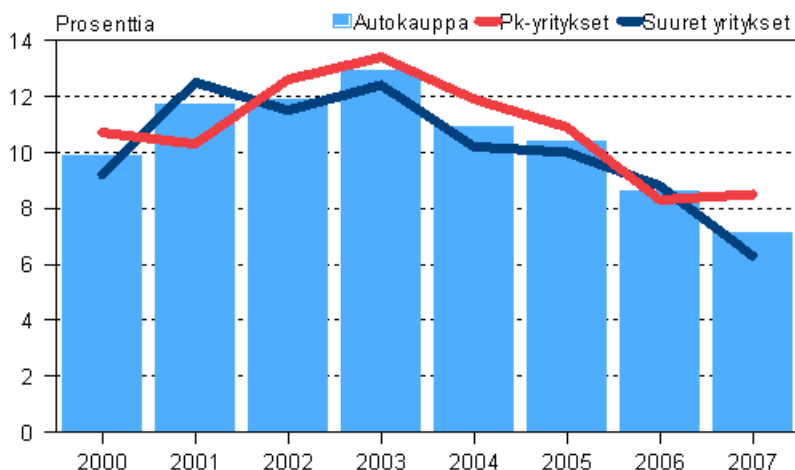
Pk-sektorilla toimi lähes 99 prosenttia autokaupan yrityksistä, niiden osuus toimialan liikevaihdosta oli 37 prosenttia ja ne työllistivät 62 prosenttia henkilöstöstä.

Autokaupan kannattavuuden tunnuslukuja 2000-2007

Liikevaihdon kasvusta huolimatta autokaupan kannattavuus heikkeni edelleen myyntikatetta lukuunottamatta sekä euromääräisesti että prosentuaalisesti. Toimintakulut lohkaisivat 97,4 prosenttia liikevoiminnan tuotoista, jolloin käyttökate jäi 580 miljoonaa euroa eli 2,6 prosenttia tuotoista. Tilikauden tulos 458 miljoonaa euroa oli 2,1 prosenttia liikevoiminnan tuotoista.

Autokaupan kokonaispääoman tuotto 2000-2007, pk- ja suuret yritykset

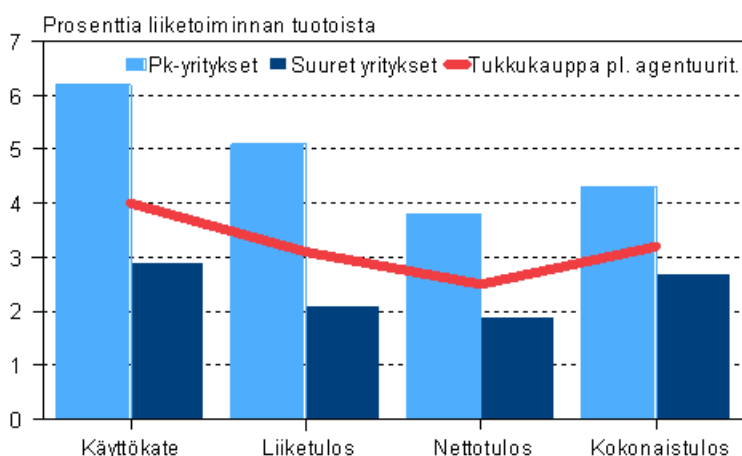

Kokonaispääomantuotto putosi 1,5 prosenttiyksikköä autokaupassa, ollen 7,1 prosenttia. Omavaraisuusaste säilyi edellisvuoden tasolla ja oli 37,8 prosenttia taseesta. Kokonaisvelat sen sijaan kasvoivat 0,7 prosenttiyksikköä liikevaihtoon suhteutettuna ollen 21 prosenttia. Pk-sektorilla omavaraisuusaste koheni prosenttiyksiköllä nousten 42,2 prosenttiin taseesta.

Tukkukauppa

Tukkukaupan 11 700 yritystä keräsivät 54 prosenttia kaupan liikevaihdosta ja työllistivät 30 prosenttia kaupan henkilöstöstä. Kaupan toimialalla liikevaihto kasvoi voimakkaimmin juuri tukkukaupassa, jossa liikevaihto kohosi 63,7 miljardiin euroon. Kasvua edellisvuodesta oli peräti 6,5 miljardia euroa kasvuprosentin ollessa 11,3. Pk-sektori kokosi tukkukaupan liikevaihdosta kolmasosan eli 20,6 miljardia euroa. Liikevaihto kasvoi 1,5 miljardia eli 8 prosenttia vuodesta 2006. Suuret yritykset, joita oli noin 3 prosenttia tukkukaupan yrityksistä, veivät 5 miljardia liikevaihdon kasvusta ja ylsivät 43,2 miljardin euron liikevaihtoon. Jalostusarvo, jota tukkukaupalle kertyi 6,3 miljardia euroa, kasvoi 9,8 prosenttia edellisvuodesta ja oli henkilöä kohden laskettuna 82 600 euroa.

Tukkukaupan kannattavuuden tunnuslukuja 2007, pk- ja suuret yritykset

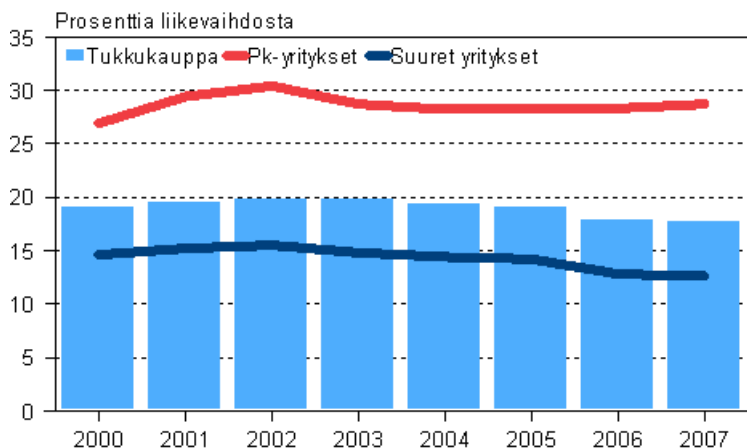

Tukkukaupan kannattavuus koheni euromääräisesti, myös lasketut kannattavuuden tunnusluvut kohenivat hieman myyntikatetta ja tilikauden tulosta lukuunottamatta. Aine- ja tarvikekäytön vähentämisen jälkeen myyntikatetta jäi 11,4 miljardia euroa, mikä oli 1,1 miljardia enemmän kuin vuotta aiemmin. Voitto 2,2 miljardia oli edellisvuoden tapaan 3,3 prosenttia tuotoista.

Pk-yritysten toiminta oli kannattavampaa kuin suurten. Vaikka pienten yritysten liikevaihto oli alle puolet suurten yritysten liikevaihdosta, jäi pk-yrityksille kuitenkin myyntikatetta 450 miljoonaa euroa enemmän kuin

suurille yrityksille. Pk-yritysten myyntikate 28,7 prosenttia liikevaihdosta oli 5,9 miljardia euroa, kun taas suurilla yrityksillä myyntikateprosentti oli 12,6. Rahoitus- ja satunnaisten tuottojen voimakas kasvu nosti suurten yritysten tilikauden tuloksen 1,2 miljardiin euroon. Pk- yrityksille jäi voittoa 944 miljoonaa euroa.

Tukkukaupan myyntikate 2000– 2007, pk- ja suuret yritykset

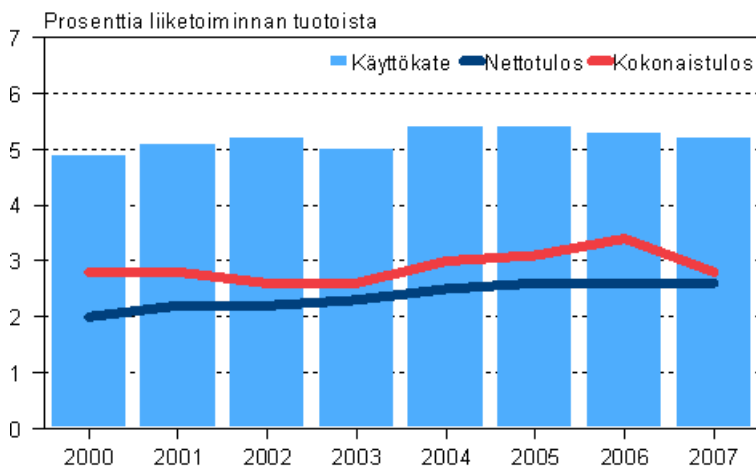

Tukkukaupan omavaraisuusaste heikkeni 0,3 prosenttiyksikköä edellisvuodesta 42,1 prosenttiin taseesta. Sen sijaan kokonaisvelat suhteessa liikevaihtoon kasvoivat 0,6 prosenttiyksiköllä vuotta aiemmasta ja olivat 27,2 prosenttia. Tuotto kokonaispääomalle koheni 1,1 prosenttiyksikköä ja oli 8,9 prosenttia.

Vähittäiskauppa

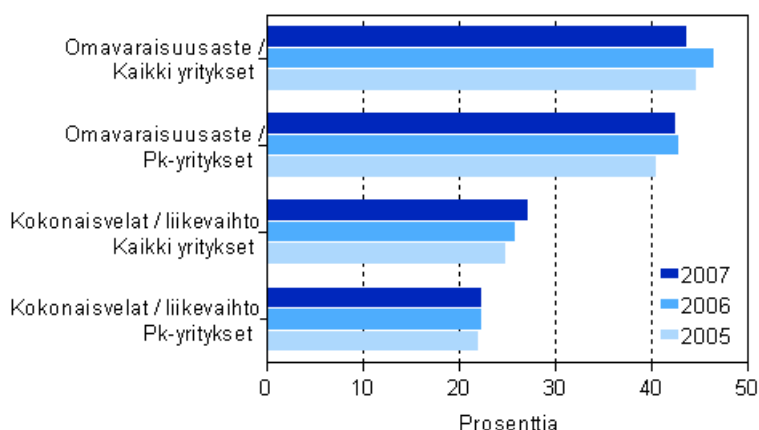
Vähittäiskauppa, jossa toimi 22 600 yritystä, keräsi liikevaihtoa 31,7 miljardia euroa. Liikevaihto kasvoi 2 miljardia euroa edellisvuodesta. Vähittäiskaupassa työskenteli 126 500 henkilöä, joten ala työllisti puolet kaupan henkilöstöstä. Vähittäiskaupan jalostusarvo, 5,5 miljardia euroa, kasvoi 5,7 prosenttia vuotta aiemmasta. Pk-sektori kattoi vähittäiskauppojen lukumäärästä 99 prosenttia, liikevaihdosta ne keräsivät 46 prosenttia eli 14,7 miljardia euroa ja työllistivät henkilöstöstä 52 prosenttia.

Vähittäiskaupan kannattavuuden tunnuslukuja 2000–2007

Kokonais- ja tilikauden tulosta lukuunottamatta kannattavuus säilyi edellisvuoden tasolla vähittäiskaupassa. Toimialamuutokset ja satunnaisten tuottojen supistuminen vetivät kokonaistulosta alaspäin 0,6 ja tilikauden tulosta 0,7 prosenttiyksikköä. Voittoa vähittäiskauppa sai 1,1 miljardia euroa eli 3,4 prosenttia liiketoiminnan tuotoista.

Vähittäiskaupan rahoituksen tunnuslukuja 2005-2007, pk- ja kaikki yritykset

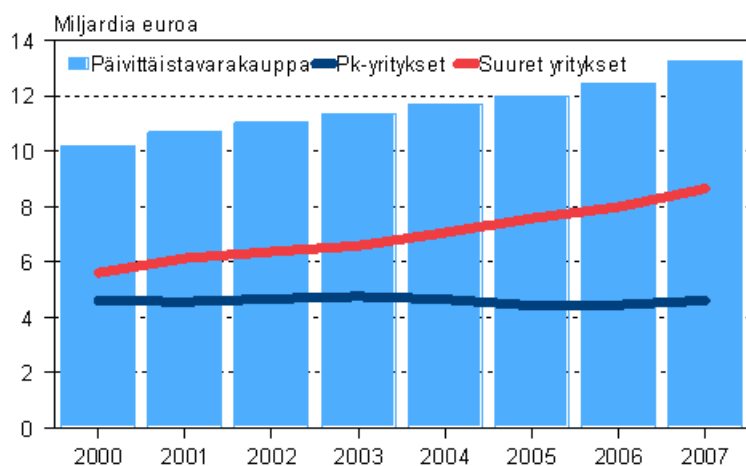

Vähittäiskaupan rahoitusasema heikkeni, omavaraisuusaste putosi 2,8 prosenttiyksiköllä edellisvuodesta ja oli 43,8 prosenttia taseesta. Myös kokonaisvelat suhteessa liikevaihtoon kasvoivat 1,4 prosenttiyksiköä 27,3 prosenttiin. Pk-sektorin rahoitusasema sen sijaan säilyi edellisvuoden tasolla. Omavaraisuusaste oli 42,7 prosenttia ja kokonaisvelat edellisvuoden tavoin 22,5 prosenttia.

Päivittäistavarakauppa

Vähittäiskaupoista oli päivittäistavarakauppoja 18 prosenttia, ne työllistivät 35 prosenttia henkilöstöstä ja keräsivät 42 prosenttia liikevaihdosta. Päivittäistavarakaupat, joita siis toimi 4 000 yritystä, keräsivät liikevaihtoa 13,3 miljardia euroa ja työllistivät 44 200 henkilöä. Vaikka yritysten lukumäärä pieneni edellisvuodesta muutamalla kymmenellä yrityksellä, kasvoi henkilöstön määrä 1 800 henkilöllä ja liikevaihto 822 miljoonalla eurolla.

Päivittäistavarakaupan liikevaihto 2000-2007, pk- ja suuret yritykset

Kannattavuus koheni päivittäistavarakaupassa kokonais- ja tilikauden tulosta lukuunottamatta. Rahoitustulos nousi prosenttiyksiköllä 4,5 prosenttiin liiketoiminnan tuotoista. Nettotulos, joka oli 2,4 prosenttia tuotoista, koheni 0,6 prosenttiyksikköä vuoden takaisesta. Tilikauden tulos 2,6 prosenttia tuotoista heikkeni 0,9 prosenttiyksikköä edellisvuodesta ja oli 353 miljoonaa euroa.

Rahoitusasema vahvistui reippaasti. Omavaraisuusaste parani 1,6 prosenttiyksikköä, nousten 53,1 prosenttiin taseesta ja kokonaisvelat suhteessa liikevaihtoon puolestaan vähenivät 3,4 prosenttiyksikköä, ollen 21,7 prosenttia.

Liitetaulukot

Kaupan tuloksen muodostuminen toimialoittain 2007, pl agentuuritoiminta

TULOSEN MUODOSTUMINEN	50 Autokauppa 1 000 euroa	512-519 Tukkukauppa pl. Agentuuritoiminta 1 000 euroa	52 Vähittäiskauppa 1 000 euroa	G Kauppa 1 000 euroa
Liikevaihto	21 816 380	63 745 008	31 704 776	118 429 670
Liiketoiminnan muut tuotot (pl.käyttöom.myyntiv. ja fuusiov.)	137 113	1 197 711	373 231	1 782 337
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	21 953 493	64 942 719	32 078 007	120 212 008
Aine- ja tarvikkeikäyttö	18 241 369	52 382 715	22 356 385	93 313 945
Ulkopuoliset palvelut	250 402	1 414 950	286 155	2 091 057
Palkat ja henkilösivukulut yhteensä	1 456 700	3 627 323	3 627 380	8 941 122
Laskennallinen palkkorjaus	125 513	57 825	229 521	451 903
Liiketoiminnan muut kulut (pl.käyttöom.myyntitap. ja fuusiotap.)	1 293 633	4 869 503	3 908 413	10 414 274
Valmisteverastojen lisäys/vähennys	7 037	23 085	6 776	38 942
Käyttökate	578 839	2 567 318	1 663 377	4 960 766
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	155 727	574 899	528 576	1 301 978
LIIKETULOS	423 112	1 992 419	1 134 801	3 658 787
Rahoitustuotot	159 672	777 153	272 859	1 236 162
Rahoituskulut	202 421	522 074	222 582	971 979
Verot	139 985	627 898	348 173	1 153 879
NETTOTULOS	240 377	1 619 600	836 868	2 769 053
Satunnaiset tuotot	129 940	622 381	158 403	922 232
Satunnaiset kulut	108 839	407 790	189 911	717 746
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja fuusiovoitot	60 600	294 149	91 320	451 713
Käyttöomaisuuden myyntitappiot ja fuusiotappiot	2 340	34 956	8 204	45 876
KOKONAISTULOS	319 737	2 093 384	888 476	3 379 375
Tilinpäätössiirrot yhteensä	12 503	19 767	43 198	10 828
Laskennallinen palkkorjaus (palautus)	125 513	57 825	229 521	451 903
TILIKAUDEN TULOS	457 756	2 170 973	1 074 812	3 820 463

Kaupan taseet toimialoittain 2007, pl agentuuritoiminta

TASEET	50 Autokauppa 1 000 euroa	512-519 Tukkukauppa pl. Agentuuritoiminta 1 000 euroa	52 Vähittäiskauppa 1 000 euroa	G Kauppa 1 000 euroa
Pysyvät vastaavat yhteensä	1 738 412	9 612 736	6 004 678	17 851 753
Vaihto-omaisuus yhteensä	2 916 995	5 183 873	3 563 545	11 792 721
Rahoitusomaisuus yhteensä	2 691 488	15 473 551	5 625 081	24 726 308
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	5 608 484	20 657 425	9 188 627	36 519 030
Vastaavaa yhteensä	7 346 889	30 270 308	15 193 306	54 370 924
Oma pääoma yhteensä	2 649 067	11 921 355	6 205 204	21 460 379
Tilinpäätössiirtojen kertymä yhteensä	114 530	682 126	426 569	1 233 585
Pakolliset varaukset yhteensä	102 393	176 910	13 658	295 241
Vieras pääoma yhteensä	4 480 899	17 489 918	8 547 875	31 381 719
Vastattavaa yhteensä	7 346 889	30 270 308	15 193 306	54 370 924

Kaupan tunnuslukuja toimialoittain 2007, pl agentuuritoiminta

TUNNUSLUVUT	50 Autokauppa	512-519 Tukkukauppa pl. Agentuuritoiminta	52 Vähittäiskauppa	G Kauppa
Yritysten lukumäärä	9 813	11 697	22 606	47 973
Liiketoiminnan tuotot yhteensä, 1000 euroa	21 953 493	64 942 719	32 078 007	120 212 008
Jalostusarvo, 1000 euroa	2 161 052	6 252 467	5 520 278	1 4 353 790
Henkilöstön lkm	41 215	75 653	126 478	249 000
Aineelliset nettoinvestoinnit, 1000 euroa	116 001	312 665	415 117	869 353
Liikevaihto/henkilöstö, 1000 euroa	529	843	251	476
Jalostusarvo/henkilöstökulut	1.4	1.7	1.4	1.5
Käyttökate-%	2.6	4.0	5.2	4.1
Rahoitustulos-%	1.8	3.4	4.3	3.4
Nettotulos-%	1.1	2.5	2.6	2.3
Kokonaistulos-%	1.5	3.2	2.8	2.8
Kokonaispääoman tuotto-%	7.1	8.9	8.8	8.6
Omavaraisuusaste, %	37.8	42.1	43.8	42.1
Kokonaisvelat/liikevaihto-%	21.0	27.2	27.3	26.6

Kaupan tilinpäätöstilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Tilinpäätöstilasto kuvaa yritystoiminnan tuloksen muodostumista, kannattavuutta sekä taseen rakennetta toimialoittain ja suuruusluokittain.

Tilastoyksikkönä on yritys. Valtion ja kuntien liikelaitokset sisältyvät aineistoon. Kuvausalueen ulkopuolelle jäävät julkisen sektorin viranomaisyksiköt, voittoa tavoittelemattomat yhteisöt, rahoitus ja vakuutus toiminta sekä ne maatilatalouden yksiköt, jotka eivät toimi työnantajina. Yksilöivänä tunnuksena on yrityksen liike- ja yhteisötunnus eli y-tunnus.

Tilasto sisältää tuloslaskelma- ja tasetiedot pääkohdittain, näistä lasketut kannattavuuden ja vakavaraisuuden keskeiset tunnusluvut sekä henkilöstön lukumäärän. Lisäksi tilasto sisältää yritysten perus- ja luokittelutietoja, jotka saadaan Tilastokeskuksen yritysrekisteristä. Tilaston tiedot muodostavat yhtenäisen aikasarjan 1999 - 2007.

Tilastotietoja käytetään Suomen yrityssektorin rakenteiden, kannattavuuden ja kehityksen analysointiin ja seurantaan. Tietojen suurimpia käyttäjiä ovat elinkeinoelämän edustajat, tutkimuslaitokset, julkinen hallinto ja kansainväliset tahot kuten Euroopan komissio ja OECD. Tilastojen käyttöä ja luovuttamista koskevat yleiset salaussäännöt.

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma esitetään ryhmiteltynä siten, että siitä käy ilmi tuloksen muodostumisen kannalta keskeiset erät, käyttökate, liikevoitto, nettotulos ja kokonaistulos. Käyttöomaisuuden myynti- ja fuusiovoitot sekä myynti- ja fuusiotappiot esitetään satunnaisten erien ryhmässä. Ennen käyttökateä esitetty laskennallinen palkkakorjaus oikaistaan satunnaisten erien jälkeen ennen tilikauden tulosta. Tilikauden tulos on virallisen tuloslaskelman mukainen.

Tunnusluvut

Tunnusluvut on laskettu Yritystutkimusneuvottelukunnan ohjeita noudattaen niin pitkälle kuin se on tietosisällön puolesta mahdollista.

Liiketoiminnan laajuutta kuvaavat tunnusluvut

Liiketoiminnan tuotot yht. = Liikevaihto + liiketoiminnan muut tuotot – käyttöomaisuuden myyntivoitot – fuusiovoitot

Jalostusarvo = Käyttökate + henkilöstökulut yhteensä

Aineelliset nettoinvestoinnit = Aineellisten hyödykkeiden lisäykset – vähennykset

Kannattavuutta kuvaavat tunnusluvut

$$\text{Käyttökate - \%} = \frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Nettotulos - \%} = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Kokonaistulos - \%} = \frac{\text{Kokonaistulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Rahoitustulos - \%} = \frac{\text{Käyttökate} + \text{rahoitustuotot} - \text{rahoituskulut} + \text{verot}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Kokonaispääoman tuotto - \%} = \frac{\text{Nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot}}{\text{Tase} - \text{saadut ennakkomaksut}} \times 100$$

Tehokkuutta kuvaavat tunnusluvut

Liikevaihto / henkilöstö

Jalostusarvo / henkilöstökulut

Rahoitusta kuvaavat tunnusluvut

$$\text{Omaravaisuusaste} = \frac{\text{Oma pääoma} + \text{tilinpäätössiirtojen kertymä}}{\text{Tase} - \text{saadut ennakkomaksut}} \times 100$$

$$\text{Kokonaisvelat / liikevaihto} = \frac{\text{Vieras pääoma yhteensä} - \text{saadut ennakkomaksut}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Yritys

Tilastoyksikkönä on yritys. Yrityksellä tarkoitetaan yhden tai useamman henkilön yhdessä harjoittamaa taloudellista toimintaa, joka tähtää kannattavaan tulokseen. Yrityksiä ovat:

- ammatin- ja liikkeenharjoittajat, jotka toimivat omalla nimellään tai rekisteröidyllä toiminimellä,
- oikeushenkilöt (esim. osakeyhtiö, osuuskunta, säästöpankki, taloudellinen yhdistys ja avoin yhtiö),
- valtion ja kuntien liikelaitokset.

Toimialaluokitus

Käytetty toimialaluokitus on Toimialaluokitus 2002 (Tilastokeskus, käsikirjoja 4, Helsinki 2002). Toimialaluokitus 2002 perustuu EU:n toimialastandardiin NACE Rev1.1:een siten, että NACE:n nelinumero tasoa on tarkennettu kansallisia tarpeita varten viidennellä numerolla.

Tilastoja voidaan tuottaa tarkimmalla toimialatasolla tietojen salaussääntöjen puitteissa.

Oikeudellinen muoto

Käytetty oikeudellinen eli juridinen muoto on yritysrekisterin käyttämä luokitus. Verohallinnon asiakastietokannassa olevat oikeudelliset muodot muutetaan Yritys- ja toimipaikkarekisterissä YTR:n käyttämän luokituksen mukaiseksi.

Kokoluokitus

EU:n komission suositus (6.5.2003) pienten ja keskisuurten (PK) yritysten määritelmästä (2003/361/EY, Euroopan yhteisöjen virallinen lehti N:o L 124/2003) määrittelee PK -yritykset sekä pienet yritykset seuraavien sääntöjen mukaan

1. Pienet ja keskisuuret yritykset määritellään yrityksiksi,
 - joiden palveluksessa on vähemmän kuin 250 työntekijää ja joiden
 - vuosiliikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 43 miljoonaa euroa ja
 - jotka täyttävät kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
2. Pieni yritys määritellään yritykseksi,
 - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 50 työntekijää ja jonka
 - vuosiliikevaihto on enintään 10 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 10 miljoonaa euroa ja
 - joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
3. Mikroyritys määritellään yritykseksi,
 - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 10 työntekijää ja jonka
 - vuosiliikevaihto on enintään 2 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa ja
 - joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
4. Riippumattomia yrityksiä ovat ne yritykset, joiden pääomasta tai äänivaltaisista osakkeista 25 prosenttia tai enemmän ei ole yhden sellaisen yrityksen omistuksessa tai sellaisten yritysten yhteisomistuksessa, joihin ei voida soveltaa tilanteen mukaan joko PK -yrityksen tai pienen yrityksen määritelmää.

Suuruusluokkien liikevaihto- ja taseen loppusumman rajoja tarkistettiin vuonna 2003. Suuruusluokkien tiedot edellisiin vuosiin eivät ole tästä johtuen täysin vertailukelpoisia.

Tietolähde

Tilinpäätöstilaston pääasiallinen tietolähde on verohallinnon elinkeinoverotusaineistot, joita täydennetään puuttuvien tietojen osalta Tilastokeskuksen omalla kyselylomakkeella ja virallisen tilinpäätöksen tiedolla.

Tilinpäätöstilaston tilikauden tulos vastaa virallisen tuloslaskelman tulosta mutta yksittäisten tuotto- ja kuluerien välillä saattaa esiintyä jonkin verran vaihtelua, johtuen verottajan erilaisesta tietotarpeesta. Esimerkiksi yritysten liikevaihto saattaa poiketa virallisen tuloslaskelman liikevaihdosta seuraavista syistä: Verolomakkeella yrityksen liikevaihto ei sisällä henkilökohtaisen eikä maatalouden tulolähteen tuottoja vaan ne kysytään omina erinään. Tilinpäätöstilastossa erät sisältyvät yrityksen muihin tuottoihin. Lisäksi verolomakkeen liikevaihtoon ei saisi sisältyä vaihto-omaisuusosakkeista saatuja osinkoja vaan ne esitetään muiden osinkotuottojen yhteydessä. Koska osingot kysytään yhtenä eränä verolomakkeella, joudutaan ne käsittelemään tilinpäätöstilastossa myös osinkoina.

Verolomakkeen nettovarallisuustiedot poikkeavat omaisuuserien osalta virallisen taseen tiedoista. Nettovarallisuuden laskemista varten käyttöomaisuusarvot ilmoitetaan elinkeinoverolain poistoilla vähennettyinä. Tietojen vertailukelpoisuutta viralliseen taseeseen verrattuna heikentää myös vertailuarvojen käyttö kiinteistöjen ja osakkeiden osalta. Muista yhteisöistä poiketen saavat julkisesti noteeratut yhteisöt ilmoittaa omaisuuseränsä virallisen tilinpäätöksen mukaisina.

Liikkeen - ja ammatinharjoittajien nettovarallisuuteen ei sisälly lainkaan pankkitileillä olevia varoja. Tästä saattaa aiheutua hankaluuksia taseen rahoitusomaisuuserien koostamisessa sellaisilla toimialoilla, joilla luonnollisten henkilöiden harjoittaman liiketoiminnan osuus on suuri. Näitä aloja ovat esimerkiksi apteekit, kuorma-autoliikenne, taksit sekä useat palvelutoiminnan toimialat.

Oman pääoman ja velkojen osalta verohallinnon tiedot vastaavat virallisen taseen velkojen ja oman pääoman määrää. Viralliseen taseen vastattavaa puolen saamme muodostettua täydentämällä tietoja pakollisilla varauksilla ja tilinpäätöstietojen kertymällä.

Tilinpäätöstilastot on laadittu vuodesta 2000 lähtien 30.12.1997 voimaan tullutta uutta kirjanpitolakia ja -asetusta noudattaen (Kirjanpitolaki ja -asetus 30.12.1997 / 1336).

Tärkeimmät Tilinpäätöstilastojen laadintaan vaikuttavat tilastoalan asetukset ovat seuraavat:

1. Yritystoiminnan rakennetilastoasetus. Keskeinen vuosittaisten yritystoiminnan tilastojen laatimista ohjaava asetukset (Council Regulation No 58/97 concerning structural business statistics).
2. Tilastoyksikköasetus. Yritystoiminnan tilastoinnissa sovellettava tilastoyksiköitä koskeva asetukset (Council Regulation No 696/93 of 15 March 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community).
3. Toimialaluokitusasetus. Toimialaluokitus 2002 perustuu Euroopan unionin yhteiseen toimialaluokitukseen, NACE Rev1.1:een, joka on vahvistettu Euroopan unionin komission asetuksella, ((EC) No 29/2002 of 19 December 2001 amending Council Regulation (EEC) No 3037/90 on the statistical classification of activities in the European Community)

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilaston peruskehikon muodostaa Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteri. Yritysrekisteristä saadaan tilaston keskeiset luokitusmuuttujat kuten toimiala, sektori, oikeudellinen muoto, omistajatyypit, alue sekä henkilöstön määrä ja suuruusluokka. Tilinpäätöstilastoon yritykset on valittu käyttäen samoja rajauksia toiminta-ajan, henkilöstön ja liikevaihdon suhteen kuin yritysrekisterissä. Myös yhdenkertaista kirjanpitoa pitävät ammatinharjoittajat sisältyvät tilinpäätöstilastoon. Lisäksi tilastoon sisältyvät valtion liikelaitokset. Kunnalliset liikelaitokset sisältyvät tilastoon energia- ja vesihuollon ja liikenteen toimialoilta.

Tilinpäätöstilaston aineisto perustuu verohallinnon elinkeinoverotusaineistoon ja Tilastokeskuksen yritystiedusteluun. Elinkeinoverotusaineisto sisältää kaikkien elinkeinoverotuslain alaisten yritysten ja ammatinharjoittajien tilinpäätöstiedot. Se on ollut Tilastokeskuksen käytettävissä vuodesta 1994 lähtien.

Omalla tiedustelulla kerätään vuosittain tietoja pääsääntöisesti vähintään 20 henkeä työllistäviltä yrityksiltä. Lisäksi tiedustelun piiriin kuuluu 10–20 henkilöä työllistäviä yrityksiä, jotka ylittävät vuosittain ja toimialoittain muuttuvat liikevaihtorajat. Omassa tiedustelussa kerätään investointitietoja ja muita tilinpäätöksen lisätietoja, henkilöstötietoja, vientitietoja. Oman kyselyn aineistoa tarkistetaan erilaisilla aineiston sisäisillä loogisuus- ja suhdelukutesteillä. Tietoja verrataan myös muihin tietolähteisiin. Patentti- ja rekisterihallituksen elektronista kuvaarkistoa käytetään tietojen tarkistamisessa.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilinpäätöstilasto sisältää kattavasti tiedot kaikista liikeyrityksistä lähes kaikilta toimialoilta. Maatilataloudesta ovat mukana työnantajina toimivat tilat. Tilinpäätöstilasto ei sisällä seuraavien toimialojen tietoja: 65–67, 74501, 74509, 75, 801–803, 80421, 85121, 91, 92312, 92510. (toimialaluokitus 2002). Vähintään 20 henkilöä työllistävien yritysten tiedot tarkistetaan yrityskohtaisesti. Pienempien ja vastaamattomien yritysten tuloslaskelma- ja tasetiedot saadaan verohallinnon elinkeinoverotusaineistosta ja muista hallinnollisista aineistoista. Yritysten luokitustiedot kerätään pääsääntöisesti Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteristä.

Elinkeinoverotusaineisto on tärkeä tilaston tietolähde. Aineiston laatu tarkistetaan ja korjataan ohjelmallisesti. Liikevaihdon mukaan noin kahdelle prosentille yrityksistä tiedot imputoidaan käyttäen vastaajaluovuttaja -menetelmiä. Myös kyselyn ulkopuolisten yritysten omaan kyselyyn sisältyvät lisätiedot imputoidaan käyttäen malliluovuttaja -menetelmää.

Tilinpäätöstilaston lukuja julkaistaan sekä ennakkollisina että lopullisina. Lopulliset tiedot eroavat jonkin verran ennakkollisista. Perusaineiston täydentyminen ja lopettamistietojen päivittäminen aiheuttavat muutoksia lopullisiin tietoihin ennakkollisiin tietoihin verrattuna. Lisäksi ennakkossa yrityksiä ei rajata pois lyhyen toiminta-ajan perusteella eli alle puolivuotta tilikaudella toimineet.

Liiketoiminnan kuukausikuvaajien liikevaihto on laskettu verohallinnon maksuvalvonta-aineistosta. Liikevaihdon määrittely arvonnlisäveroilmoituksessa ei täysin vastaa tuloslaskelman liikevaihtoa.

Suomen yritykset julkaisussa yritysten määrä on suurempi kuin tilinpäätöstilastossa. Ero syntyy pääasiassa maa- ja metsätalouden, rahoitus- ja vakuutustoiminnan sekä julkisen hallinnon yritysten puuttumisesta tilinpäätöstilaston luvuista.

Tilinpäätöstilastossa yritysten kokoluokitteluna on käytetty EU:n komission suositusta. Tämän johdosta jakautuminen kokoluokkiin eroaa Suomen yritykset -julkaisussa esitetyistä lukumääristä. Pääasiallinen syy on ehto riippumattomuudesta. Suomen yritykset -julkaisussa pienet ja keskisuuret yritykset on määritelty vain henkilökunnan perusteella.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Yritysten tilinpäätöstilastosta tehdään vuosittain ennakkolliset ja lopulliset tilastot. Ennakkotiedot valmistuvat tilastovuotta seuraavan vuoden heinäkuun alussa ja lopulliset tiedot joulukuussa.

Tilinpäätöstilastoa on laadittu vuodesta 1974.

5. Tietojen saatavuus

Tilinpäätöstietoja on saatavissa toimialoittain ja suuruusluokittain Tilastokeskuksen internet-sivuilta maksuttomasta STATFIN -palvelutietokannasta. Tilastokatsaukset ovat saatavissa tilastojen kotisivuilta.

6. Tietojen vertailukelpoisuus

Tilastotietojen eri ajankohtien vertailukelpoisuuteen vaikuttaa kirjanpitolain muutokset. Vuoden 2003 tilastossa otettiin käyttöön laskennallinen palkkakorjaus. Palkkakorjaus on tehty pienille yrityksille, joilla yrittäjien tekemä palkaton työpanos on suuri. Palkkakorjaus parantaa yritysten välistä vertailtavuutta. Tiedot on julkaistu siten, että tiedot on saatavissa myös ilman palkkakorjausta.

7. Tietojen selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastotiedoista on saatavilla yhtenäinen aikasarja 1999 - 2007. Kuitenkin yhtenäisyyttä muihin tilastoihin rajoittavat käsitteelliset ja menetelmälliset asiat:

1. Liiketoiminnan kuukausikuvaajien liikevaihto on laskettu verohallinnon maksuvalvonta-aineistosta. Liikevaihdon määrittely arvonlisäveroilmoituksessa ei täysin vastaa tuloslaskelman liikevaihtoa.
2. Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa yritysten määrä on suurempi kuin rakennetilaston tilinpäätöstilastossa. Ero syntyy pääasiassa maa- ja metsätalouden, rahoitus- ja vakuutustoiminnan sekä julkisen hallinnon yritysten puuttumisesta tilinpäätöstilaston luvuista. Myös yritysten luokittelussa toimialoille on jonkin verran eroja. Toimialoittaiset luvut saattavat poiketa yritys- ja toimipaikkarekisterin luvuista myös fuusiokorjausten erilaisesta ajoituksesta johtuen. Tilinpäätöstilastossa fuusiokorjaukset tehdään tapahtumavuonna, mutta yritys- ja toimipaikkarekisterissä vasta seuraavana vuonna. Yritys- ja toimipaikkarekisteri ei myöskään tilastoi kunnallisia liikelaitoksia.
3. Tilinpäätöstilastossa yritysten kokoluokitteluna on käytetty EU:n komission suositusta. Tämän johdosta jakautuminen kokoluokkiin eroaa Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa esitetyistä lukumääristä. Pääasiallinen syy on ehto riippumattomuudesta. Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa pienet ja keskisuuret yritykset on määritelty vain henkilökunnan perusteella.
4. Kansantalouden tilinpidon toimialoittainen arvonlisäys perushintaan poikkeaa tilinpäätöstilaston jalostusarvosta, koska kansantalouden tilinpidon laskelmat laaditaan toimipaikoittain. Tilinpäätöstilastojen jalostusarvon laskenta pohjautuu yritystason tietoihin. Lisäksi tilinpäätöstilaston jalostusarvo arvioidaan tuottajahintaan.

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Yritykset 2008

Lisätietoja

Leena Jussila (09) 1734 3754
Vastaava tilastojohtaja:
Leena Storgårds

rakenne.tilastot@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-5336 (pdf)
ISBN 978-952-467-936-7 (pdf)